

AARNE HAAPAKOSKI-LUKUPIIRI

tiistaina 11.3.2014 Poleenin kirjastossa, Pieksämäellä

ABIEL TÄHDISTÄLUKIJAJA : Arne Haapakoski, 2007 Karisto Oy (Apali)

ABIEL TÄHDISTÄLUKIJAJA

- kertoo Abiel Tähdistälukijan ja Suuren Tiedon Herran tarinan jakautuu 3 kirjaan:

1. Jael

2. Maailman Vapauttaja

3. Jumalan tuomio

Kirjan esittely kirjan takakannessa:

”Eletään 850-lukua eKr. Tähdistälukija Abiel työskentelee Israelin kuningaspalatsissa Ahabin valtakaudella. Kaikki sujuu aluksi hyvin, kunnes vanha kuningas menettää sodassa henkensä. Samoihin aikoihin Assyriassa Salmaneser on laittanut lähimmän miehensä Hoodian kertomaan tulevasta maailman valtakunnasta, jota johtaisi Maailman Vapauttaja. Kun uusi aikakausi koittaisi, kaikki kansat olisivat ”vapaita ja onnellisia. Maailman Vapauttaja on köyhien ystävä, leskien ja orpojen isä, joka rakastaa kaikkia maailman kansoja ja tahtoo heidän parastaan ja haluaa vapauttaa kansat heidän julmista ruhtinaistaan, jotka ovat imeneet kansan verta”.

Aluksi Abiel uskoo Hoodian hunajalta maistuvia sanoja ja hänestä tulee Maailman Vapauttajan asiamies. Asiaa edesauttaa Abielin morsiamen Jaelin opiskeleminen Maailman Tiedontalossa. Mutta kun karmeaa totuus selviää kumpaisellekin, on se jo liian myöhäistä.”

Kirjailija Arne Haapakoski – Outsider – tunnettiin Pekka Lipposen ja Kalle-Kustaa Korkin kirjallisena isänä, mutta myös paljon kiitosta saaneista historiallisista romaaneistaan. Tähdistälukijaa ei koskaan julkaistu sen kirjoittamisajankohtana 1950-luvulla, sillä kustantaja katsoi sen olleen ulkopoliittisesti arkaluonteinen. Olihan myös Suomen rajanaapurina valtio, jota hallitsi mahtava tyranni ja joka halusi ”vapauttaa” kaikki muut maat omaan hallintaansa. Yhtymäkohdat ovat selvästi havaittavissa. Haapakoski osoittaa Tähdistälukijassa olleensa mestari myös historiallisten teosten kirjoittana. ”

”Juonikudelman” eri kirjoista lukupiirin vetäjän koostamana:

1. Kirja

Jael

Abielin ja hänen lähipiirinsä taustaa: **Abiel** on syntynyt Tyyrosta Foinikian rannalta, äitinsä Safira. Abiel opiskeli Babilin kaupungissa Kaksoisvirran maassa temppelipappien koulussa Taivaan ja Maan perustuksen talossa. Tuohon aikaan ihmisille jumalat olivat tärkeitä ja Abiel omaksui omaksi jumalukseensa Nabun, joka oli Mardukin, laskevan auringon, tähtien ja suuren viisauden Jumalan kuuluisin poika. Muita suuria jumalia oli mm. Ahuramadza, Baali ja Jahve, josta ei ollut kuvia tempeleissä.

Abiel oli naisten mielestä kaunis mies ja suosittu yleisestikin tietojensa vuoksi. Monet luulivat hänen pystyvän lukemaan ihmisten ajatuksia.

Elettiin kuningas Ahabin aikaa Israelissa ja hänen jumalansa oli Jahve, mutta hänen vaimonsa **kuningatar Isebelin** jumala oli Baali. Isebel oli Tyyron kuninkaan Etebelin tytär.

Kuningatar Isebel, n. 40 v. pukeutui kalliisiin vaatteisiin ja käytti kalliita ihovoiteita. Hänellä oli useita rakastajia. Ahabilla ja Isebelillä oli tytär **Atalja**, myöhemmin kuningatar ja kaksi poikaa **Ahasja ja Joram**, molemmat vuorollaan kuninkaita isänsä jälkeen.

Abielin ystäviin kuuluu kuninkaallinen **orjienkaitsija Kaleb** ja **spartalainen Temenos**, joka on paennut Spartasta Lykurgos –kuninkaan aikana. Hän on ollut ylipappina, kuninkaan neuvonantajana ja sotapäällikkönä.

Abiel on suosittu tähdistälukija ja ennustaja, johon kuningas luottaa. Hän on ollut hyvin ”rehellinen” ennustaja eli tutkinut tarkkaan tähdet ja ennustanut sen pohjalta. Erään kerran hänen ennustettuaan kuningatar Isebellille, kuningatar uskoo Abielin tehneen ennustuksen hänen mielikseen. Tämä jää kaiheartamaan Abielin mieltä karvaasti ja hän alkaa tekemään ennustuksia enemmän pyytäjän mieliksi. Abiel opettaa prinsessa Ataljaa ja rakastuu hänen keltaisiin silmiinsä.

Abiel tutustuu sotapäällikkö **Jeehuun**, jolle hän laatii myös ennustuksen.

Baalin ja Jahven taisteluja on käynnissä Israelissa. Sotatila on lähivaltioissa. (s. 46, s.53)

Abiel tapaa Jaelin, Naabot-nimisen viiniviljelijän tyttären. Nuoret rakastuvat. Naabotin viinitarha on Jisraelin kuningaspalatsin äärellä.

Abiel on Ahabin neuvonantajien joukossa ja mukana taistelussa Syyrian sotajoukkoja vastaan, jonka voittavat. Pian Ahab tulee kateelliseksi Naabotille paremmasta viinisadosta ja yrittää ostaa tarhan itselleen siinä kuitenkaan onnistumatta. Abielin ollessa kuninkaan asialla Samariassa, Ahab ottaa viinitarhan pakolla ja kivityttää Naabotin. **Jael katoaa** kaupungista eikä Abiel tiedä hänen olinpaikkaansa.

Temenos, kuultuaan Jaelin katoamisesta, yrittää saada Abielin unohtamaan Jaelin ja aloittamaan kaiken alusta – löytämään uusi tie.

Profeetta Elia ilmestyy kuningas Ahabille ennen kuolemaa, ja Ahab katuu syntejään mm. Naabotin kivitystä ja hän pelästyy Jahven tuomiota. Alkaa sotatila. Ahab vannoo yhden Jumalan Jahven nimeen ja kuolee sitten Abielin käsivarsille.

2. kirja:

Maailman Vapauttaja

Kuningas Ahabin kuoleman jälkeen hänen vanhin poikansa **Ahasja** huudetaan kuninkaaksi foinikialaiskaartin keihäiden suojassa. Todellista valtaa käyttää kuitenkin leskikuningatar **Isebel**, joka julistaa **Baalin** Israelin jumalaksi. Kuningas Ahasjan jumala on **Jahve**.

Entisen kuninkaan Ahabin kuolemasta kulkee paljon huhuja. Abielilla on kuitenkin tallessa nuoli, joka oli lävistänyt Ahabin.

Abiel haluaa pois Israelista ja tapaa **Hoodian**. Hoodia on hattilainen, Karkemisiin kaupungissa syntynyt, kauppias, joka puhuu hebreaa murtaen ja babyloniala. Hän puhuu Abielille maailmojen kerran yhtyvän yhdeksi, jossa ei ole sotia, kansat ovat veljiä keskenään ja on vain yksi kuningas. Jotta päämäärään päästään niin ”**Vain tarkoitus on tärkeä, keinot eivät merkitse mitään**” (s. 94.)

Hoodia tietää Jaelin olinpaikan ja kiristää Abielin mukaan **Maailman Vapauttajan** asiamieheksi lupaamalla saattaa heidät yhteen kahden vuoden kuluttua. Abielin on vannottava uskollisuutta Maailman Vapauttajalle opin peruskappaleitten mukaan (s. 103).

Sotatila Baalin ja Jahven välillä Israelissa kiristyy ja Hoodia antaa tehtäviä Abielille. Hänen tulee herättää epäluuloja Juudean ja Israelin välillä. (Hoodian savitaulut s. 128)

Kuningas Ahasja antaa Abielille tehtävän matkustaa Jerusalemiin kuningas Joorammin luo selvittääkseen salaliitot ja Moobian kuningas Meesan tarkoitusperät.

Jerusalemmissä Hoodia antaa Abielille toimintaohjeita ja pitää Abielia otteissaan mm. kertomalla, että Abiel arvattavasti tultaisiin Maailman Vapauttajan määräyksestä kohottamaan kuninkaalliseksi lähettilääksi. Abiel tapaa myös prinsessa Ataljan, johon hän aikanaan oli rakastunut. Atalja ilmoittaa Abielille heillä olevan pienen tyttären. Tämä tytär on äitinsä mukana leikkien lattialla ja Atalja kohtelee häntä ilkeästi. Abiel tajuaa ettei ole enää kiinnostunut Ataljasta ja jättää heidät surullisiin mielin.

Hoodia käy kertomassa Abielille Jaelin menestyvän hyvin **Maailman Tiedontalossa**.

Abiel tapaa syyrialaisen **Hoba**-nimisen miehen ja hänen ajatuksensa Jahvesta maailman vapauttajana kiinnostaa Abielia. Nämä ajatukset käyvät yksiin Abielin ajatusten kanssa Maailman Vapauttajasta. Välillä Abiel alkaa epäillä, kuinka vasta nyt on ilmestynyt Maailman Vapauttaja, joka poistaa vääryyksiä, kun

kuitenkin jo tuhansia vuosia sitten Marduk Ean poika loi maailman . Eli tässä välissä olisi jo aiemmin ehtinyt ilmestyä vapauttaja.

Abielin ollessa kapakassa hän kuulee erään miehen kertovan assyrialaisen julmuuksista. Abiel puuttuu puheeseen ja saattaa miehen puheet epäilyksenalaiseksi saaden yleisön vihat niskaansa.

Hän joutuu tappeluun ja **entinen tuttu temppeletanssijatar Rama** pelastaa hänet. Rama on Tinasaarilta kotoisin, purjehtinut foinikialaisten mukana Tarsikseen tanssijaksi ja viihdyttäjäksi, sieltä Askaloniin ja foinikialaisen Baalin papin mukana Samariaan. Nyt hän toimii rikkaiden miesten tanssijana. Hänestä itsestäänkin on tullut rikas. Hänellä on taloja Niilin rannalla Thebessä, Askalonissa ja Siidonissa. Hän kantaa myös veroja viinitarhoista. **Hän asuu talossa jonka isäntä on Maailman Vapauttaja**, ikuisen rauhan isä ja Rama on Hoodian ilmoittama palvelija, jonka piti ottaa yhteyttä Abieliin. Rama on opiskellut 2 vuotta Maailman Tiedontalossa ja saanut savilevyynsä kaksi kyyhkysen kuvaa. (Kuvat symboloivat tiedon tasoa ja tasoa hierarkiassa). Alkuaan Rama on puhunut Hoodialle Abielista ja saanut värvättyä hänet mukaan Maailman Vapauttajan asiamieheksi.

Rama kertoo kuinka Maailman Vapauttaja on luonut kasvatusmenetelmän, jolla kaikki vanha kitketään pois ja uusi tieto juurrutetaan mieleen. (s. 154)

Abiel tapaa **Obadjan**, temppelein rahanvartijan, jonka saa värvättyä uudeksi asiamieheksi.

Kuningas Ahasja on kuollut (pudottuaan juovuspäissään palatsin parvekkeelta) ja veli **Jooram** noussut valtaistuimelle. Abiel lähetetään ilmoittamaan tieto Juudean kuninkaalle. Abiel tapaa Kalebin, joka kertoo että **Abiel on vapautettu lähettilään virasta ja nimitetty uuteen tehtävään.**

Kuningatar Isebel on rakennuttanut temppelein Astartalle ja nimittänyt itsensä temppelein ylipapittareksi.

Jeehu on Israelin sotapäällikkö ja nuoren kuninkaan alainen. Jeehun jumala on Jahve.

Hoodia tuo taas viestiä Abielille Jaelista – 2 vuotta on kulunut mutta vielä tarvitaan lisää aikaa, jolloin nuoret pääsisivät yhteen. Hän kiristää tällä tavalla Abeliä.

Abiel saa uuden tehtävän perustaa assyrialaisia ystävyysseuroja Tyyroon.

(Moobialaiset ja ammonilaiset ovat sodassa Juudeaa vastaan)

Abiel saapuu Tyyroon, jossa tapaa sukulaisensa **kauppamies Hafram**in. Haframilla on suuri viha assyrialaisia kohtaan. Hän tapaa myös **Ephan**, laivanvarustaja Melekin tyttären ja lapsuuden ystävän. Epha on rikkaan laivurin Keremosin vaimo.

Abiel saa Mattenin apurikseen järjestää rauhankokouksia, jossa kansalle puhuttaisiin ensimmäisen kerran julkisesti Maailman Vapauttajasta ja kannettaisiin liikkeen kyyhkysen kuvilla varustettuja tunnuksia.

Kokouksia pidetään Tyyrossa, Jerusalemissa ja Samariassa.

Hoodia ilmoittaa **Abielin seuraavaksi toimipaikaksi Damaskuksen**, koska Syyriassa ei ole saatu tarpeeksi tuloksia. Abiel nimitetään **kuningas Benhadadin kuninkaalliseksi tähdistälukijaksi.**

Abiel karkaa Assuriin päästääkseen tapaamaan Jaelia. Eräs mies opastaa hänet Adad-nirarin vanhan palatsin luo, jonka pääoven yläpuolella on kirjoitus **”Maailman Vapauttaja on suuri, viisas ja erehtymätön. Hän on kaikkien kansojen hellä ja rakastava isä”**. Abiel näkee palatsin ikkunassa Jaelin ja huutaa hänelle. **Hänet otetaan vangiksi ja hän joutuu kuulusteluihin ja kidutuksiin. Hänet tuomitaan teloitettavaksi.** Hän joutuu Hoodian eteen, joka kertoo, että kaiken muun Abiel oli tunnustanut mutta morsiamensa nimeä hän ei ollut kertonut. Tämän vuoksi Abiel viimeisenä toivomuksena saa nähdä Jaelin. **Hoodia** kuitenkin **armahtaa hänet**, jos Abiel lupaa kuulua vain Maailman Vapauttajalle ajatuksineen, sanoineen ja tekoineen. Hoodia lupaa hänelle Jaelin, kun Abiel on oppinut ajattelemaan ja toimimaan oikealla tavalla.

3. Kirja

Jumalan tuomio

Vuosi on kulunut ja Abiel seuraa tilannetta Samariassa. Kuningas Joosafat on kuollut, poikansa Jooram Juudeassa on julistettu kuninkaaksi. Abiel on ostanut majatalon ja ryhtynyt **majatalon pitäjäksi**. Samalla hän toimii **tähdistälukijana**. Hän on oppinut jo tekemään ”laskelmoituja, haluttuja” ennustuksia.

Taistelua on jumalien kesken ja valtioiden kesken.

Damaskuksessa Syyriassa kuningas Benhadad on murhattu ja **Hasaal** noussut valtaistuimelle. Hän on julistanut sodan Israelille. Hoodia opastaa jälleen Abielia . Abielin tehtävänä olisi ”sotkea valtioiden välisiä suhteita” mahdollisimman paljon.

Abiel tapaa majatalossaan eri maista tulleita henkilöitä. Intiasta oleva **Krishahima**- niminen ylimys, joka on matkalla Egyptiin, antaa Abielille uutta tietoa intialaisten jumalista Brahmasta, Vishnusta ja Sivasta. Hän puhuu ihmisen sisällä olevasta sielusta ja että ihmisen korkein tarkoitus on ajattelu. Hän kertoo sielunvaelluksesta.

Toinen vieras **Van-Vou** Tshio-Hon kaupungista Keltaisen Virran maasta eli Tshinistä antaa Abielille ruukun, jossa on valkoista ainetta ”**Suloisten unien kukasta**” saatavaa ainetta, jota käytetään poltettuna hengittäen.

Abiel pyrkii saamaan sopimukset raukeamaan, esim. Israelin ja Juudean välinen liittosopimus, onnistuen siinä. Jeehu pääsee hyökkäämään Juudeaan ja tappaa kuninkaan. **Jeehu julistetaan Israelin kuninkaaksi.** Hän tapattaa kuningatar Isebelin.

Kaleb kertoo Abielille kuinka hän selvisi Jeehun tuomitsemiselta. Hän on ollut Jeehun vaimon hovihankkija hänellä on **Jeehun vaimon turvakirja, joka pelastaa hänen henkensä. (s. 232)**

Abiel on jäänyt koukkuun ”**Suloisten unien kukan**” tuoksuun ja on välillä täysin sekaisin. Hän saapuu Samariaan uuden kuninkaan Jeehun ja sotamiesten kera. Alkaa **suuri uhrijuhla** ja Baalin kannattajat poltetaan. **Kuningas Jeehu tuhoaa koko Ahabin suvun Israelissa.** Jeehu asuu Abielin majatalossa antaen Abielin asua siinä myös, kunhan Abiel tekee Jeehulle ennustuksia. Hoodia saapuu ilmoittamaan Abielille, että Assyrian kuninkaan valtuuskunta on tullut neuvottelemaan Jeehun kanssa. Hoodia ilmoittaa viimeinkin, että **Assyrian kuningas Salmaneser on Maailman Vapauttaja. Heidä ei kuitenkaan saa rinnastaa toisiinsa.** Tarkoitus on saada Jeehu maksamaan veroa Assyrian Salmaneserille eli Maailman Vapauttajalle. Tähän tähdätään kaikin tavoin. Tarvitaan edelleen sekasorron levittämistä hallitsijoiden kesken. Hoodia sallii viimeinkin **Abielin ja Jaelin tapaamisen.** Jael on omaksunut niin tarkkaan ”uuden tiedon”, ettei hänellä ole tunteita heidän suhteelleen – hänen rakkautensa on sellaista kuin uuden ajattelutavan mukaan voi olla. Hän on täydellinen Maailman Vapauttajan palvelija. Abielin kysellessä elämästä ja opetuksesta Tiedontalossa, hän ei saa niitä kertoa. **Viimein Abiel ja Jael saavat toisensa Hoodian julistaessa heidät mieheksi ja vaimoksi.**

Kuningas Jeehu on nimittänyt **Kalebin Jerikon maaherraksi.** Samalla Kaleb toimii edelleen kauppiana ja naisten kauneusaineiden hovihankkijana. Abiel joutuu etsimään henkilöitä, jotka ovat vahingollisia ja luopioita. Mm. **Alban-niminen** assyrialainen veronkantopällikkö saa kokea petturuuden seuraukset. Hän sai paketissa vaimonsa kädet ranteista poikkileikattuna. **Alban kertoo tekoonsa johtaneista kauheuksista** ja avaa Abielin **silmiä Maailman Vapauttajasta**, vaikkakaan Abiel ei halua uskoa niitä todeksi.

Abielin ja Jaelin suhde on vaikea, koska Jaelin usko aatteeseen on kova. Abiel käyttää huumeita niin paljon että Jael lopulta kyllästyy ja uhkaa jättää Abielin. Huume on loppu ja hän saa sitä lopulta Kalebilta. Paljon tapahtuu valtioiden kesken. Kuningas Jeehun valtaistuimella joutuu monien muiden tavoin uhatuksi. Hoodia ottaa yhteyttä Abieliin ja varoittaa Abielia huumeiden käytöstä. Hän ilmoittaa tietävänsä kaiken Abielista ja Jaelista. Pian Abiel ja Jael tajuvat Maailman Vapauttajan tietävän todella heistä kaiken. **Abiel tapaa vielä Kalebin**, jonka hän on edelleen yrittänyt saada hankkimaan ”Suloisten unien kukkaa” mutta Kaleb ilmoittaa myyneensä koko varaston Hoodialle.

Abiel yllättyy tästä. Hän tapaa myös **entisen ystävänsä Temenoksen**, joka on ollut etsimässä totuutta. Temenos ilmoittaa tuntevansa myös ”Suloisten unien kukat” jota hänen mukaansa toiselta nimeltä kutsutaan ”Kadotuksen kukiksi” ja ”Kuoleman kukiksi”. Temenos kertoo tuntevansa hyvin Maailman Vapauttajan. Hän on **kolmen kyyhkysen herra**, korkeammalla kuin Abiel, joka on kahden kyyhkysen herra. Hän tietää Abielista kaiken. Samalla hän **kertoo totuuden Maailman Vapauttajasta eli Maailman Orjuuttajasta** järkyttäen Abielin mielen. Hän kertoo aikovansa paeta Tinasaarille, niin kauas ettei Maailman Orjuuttajan eli Assyrian Salmaneserin käsi häntä tavoita. Hän kannustaa Abielia pakenemaan Jaelin kanssa ja pelastamaan henkensä, sillä **Abiel on hänen mukaansa Maailman Orjuuttajan tappolistalla.**

Sotia käydään joka puolella ja **Abiel ja Jael** joutuvat luopumaan majatalosta ja **muuttamaan Samariaan**. Siellä Abiel joutuu toisten mukana vahvistamaan kaupungin muureja ja yllätyshyökkäyksen vuoksi hän joutuu toisten kanssa **vangiksi**. **Jael** seuraa Abielia vapaaehtoisesti vankilaan. Hän **kertoo luopuneensa Maailman Vapauttajasta ja kironneensa hänet**. Hän kertoo vielä käyntinsä Hoodian luona, jossa on paljastanut Hoodialle kuningas Jeehun tietämättään olleen myös liitossa Maailman Vapauttajan kanssa. Vankilassa he kuulevat vielä julistajan puhuvan. Hän on julistanut maailmassa totuutta, mutta sitä ei haluta kuulla – vaikka totuus on ihmissydämissä. Siksi hänetkin teloitetaan. Abiel tajuaa Hoodian koston. **Abiel yrittää saada Jaelin pakenemaan kanssaan mutta Jael ei halua. Abielin kysyessä Jaelilta eikö tämä halua elää, Jael vastaa että elämä ei ole enää heitä varten vaan sovitus. Ja sovitus on kuolema.** Heille luetaan **tuomio – kuolema teloittajan edessä**: Abielille väärrien tietojen antamisesta ja vääristä tähdistäennustamisista ja kansan kiihottamisista, Jaelille salaliitosta ja halventavasta puhetavasta kuningasta vastaan. Matkalla teloituspaikalle Abiel havaitsee yleisön joukossa ivallisesti hymyilevän Hoodian.

Aktiiviset lukupiiriläiset Kaarina, Pepe, Rauno ja Marja kävivät läpi Aarne Haapakosken toisen historiallisen romaanin, joka perustuu Raamatun historiaan. Raamatusta Kuninkaiden kirjojen tarinat ovat pohjana Abielissa. Henkilöitä, tapahtumia, paikkoja ja sotia on mukana niin runsaasti, että saa todella keskittyä lukemiseen, että pysyy mukana juonessa. Juonen käännteitä on paljon. Sananlaskut hauskuuttavat. Mukana vanhoja sanoja, joita raamatunhistorian sanakirjasta parhaiten saa selville. Aiheita löytyy paljon: rakkautta, uskoa, luottamusta, totuutta, hyvyttä, pahuutta, valhetta. Suuret yhteiskunnalliset erot, uskonnollisuus, jumalien palvonta, manipulointi, huume-ongelma. Luettua Abielin ymmärtää hyvin, miksi sitä ei uskallettu aikanaan julkaista. Toisaalta myös ymmärtää että on olemassa monia asioita, jotka eivät koskaan muutu. ”Ihminen on luotu sellaiseksi?” Abielissa ja Purppurantekijässä löytyy paljon yhtäläisyyksiä. Molempia kirjoja lukiessa kannattaa pitää rinnalla Raamatun historian kertomuksia. Niitä yhdessä lukiessa avautuu tuon aikakauden maailma laajemmin. Mielenkiintoisia lukuhetkiä historian parissa!